

Aan
de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschappen
p/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp
Ontwerp-selectielijst archiefbescheiden
Beleidssterrein Brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, vanaf
vanaf 1952

R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 310 66 86
Telefax 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Zeer geachte Staatssecretaris,

Datum
22 FEB. 1999
Uw kenmerk
98.808.RD
uw brief van
~~30~~ 20.II.1998
Ons kenmerk
arc-98.2214/2

1. Bij uw hiernaast vermelde brief deelde u de Raad voor Cultuur mede, dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de directiesecretaris van het Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding (NIVRA) u hebben verzocht uw medewerking te verlenen aan de vaststelling van de selectielijst archiefbescheiden op het beleidssterrein "brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing" over de periode vanaf 1952. U verzocht daarbij de Raad binnen drie maanden over dat ontwerp omtrent een aantal nader aangeduide aspecten advies uit te brengen. De Raad bericht u als volgt.
2. *Samenvatting van dit advies.*

De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen - deze worden in de §§ 3 en 4 nader uitgewerkt - zijn:

  - a. Procedureel
    1. Het voorstel heeft alle procedurele voorbereidende stappen doorlopen; alle relevante stukken waren bij de adviesaanvraag gevoegd (§ 3.1. en 3.2.);
    2. In de inhoudelijke aspecten van de totstandkoming van het ontwerp wordt in de toegezonden stukken onvoldoende inzicht gegeven (§ 3.3.);
    3. Bij de ambtelijke voorbereiding van de ontwerp-lijst is een externe deskundige betrokken geweest (§ 3.2.);
  - b. Inhoudelijk
    4. De Raad heeft de ontwerp-lijst slechts beoordeeld voor zover ten aanzien van de daarin vermelde neerslag van handelingen het driehoeksoverleg heeft plaatsgehad (§ 4.1.);
    5. De selectie doelstelling lijkt te zijn toegepast op een wijze, die daarvan mag worden verwacht; met betrekking tot de selectiecriteria moet de Raad constateren dat criteria zijn

- gehanteerd, die - voor zover althans kenbaar - nog niet formeel zijn vastgesteld (§ 4.2.);
6. De Raad gaat er van uit, dat bij de ambtelijke voorbereiding van het ontwerp in voldoende mate rekening is gehouden met de belangen van de administratie en die van de recht- en bewijszoekenden (§ 4.3.);
  7. Ondanks de gebrekkige verantwoording van de relevante inhoudelijke aspecten met betrekking tot de genesis van de ontwerp-lijst heeft de Raad gemeend zich toch te kunnen conformeren aan de wijze waarop met het historisch belang rekening is gehouden (§ 4.3. en 5.).

Pagina

2

Ons kenmerk

arc-98.2214/2

Naar aanleiding van de in de adviesaanvraag gestelde concrete vragen wordt in § 6 uiteengezet hoe deze in het advies beantwoording hebben gevonden.

Tenslotte adviseert de Raad om na verwerking van zijn aanbevelingen over te gaan tot de vaststelling van de onderhavige ontwerp-selectielijst archiefbescheiden (§ 7.).

3. *Toetsing van procedurele aspecten.*

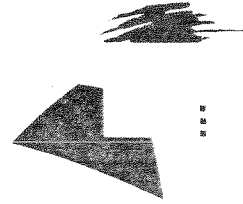
3.1. Voor wat betreft de procedurele aspecten zij in de eerste plaats vermeld, dat de ontwerp-lijst als basisselectiedocument (BSD) tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport "Van pro-actie tot nazorg, een institutioneel onderzoek naar het deelbeleidsterrein brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheer vanaf 1952 (PIVOT-publicatie nr. 49, 's-Gravenhage 1998)".

Bij uw adviesaanvraag waren tevens gevoegd twee verslagen van het overleg ter voorbereiding van de onderhavige ontwerp-selectielijst, het zgn. driehoeksoverleg (zoals voorgeschreven krachtens het bepaalde in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995); dit betreft een verslag van driehoeksoverleg van het ministerie van Binnenlandse Zaken en het Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding alsmede een verslag van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

De Raad heeft voornoemde stukken bij de voorbereiding van dit advies betrokken.

Blijkens een mededeling in uw adviesaanvraag heeft de openbare terinzagelegging van het ontwerp overigens niet geresulteerd in enigerlei reactie.

3.2. Op grond van de zoëven genoemde stukken komt de Raad tot de slotsom, dat de voorbereiding van de ontwerp-lijst alle vereiste procedurele stappen heeft doorlopen. Ook heeft hij op grond van de beide bijgevoegde verslagen kunnen vaststellen, dat aan dat overleg is deelgenomen door de daartoe in het eerste lid van artikel 3 van het Archiefbesluit 1995 genoemde personen. Voorts is hem gebleken, dat de ontwerp-lijst door een extern deskundige is gezien, derhalve ook

reeds de onderdelen, waarover nog driehoeksoverleg moet worden gevoerd.

- 3.3. Voor het overige meent de Raad, dat de verslagen onvoldoende inzicht geven in verschillende aspecten van de voorbereiding van het ontwerp. Dit geldt vooral de wijze waarop in dat verslag in inhoudelijk opzicht de totstandkoming van de ontwerp-lijst wordt toegelicht en verantwoord.

Weliswaar bevat het verslag een aantal inhoudelijke conclusies van dat overleg, doch deze hebben uitsluitend betrekking op die categorieën handelingen, waarvan de definitieve selectiebestemming van hun administratieve neerslag alsnog is gewaardeerd of gewijzigd (vernietigen werd bewaren of omgekeerd).

Geen inzicht wordt daarentegen gegeven in de vraag of in dat overleg ook nog de selectiebestemming van de neerslag van andere handelingen ter discussie is gesteld en waarom deze eventuele discussies uiteindelijk niet hebben geleid tot aanpassing van die bestemming. Voor een goed en volledig beeld van hetgeen in het driehoeksoverleg aan de orde is geweest, is óók deze informatie - bij eerdere gelegenheden heeft de Raad hierop al gewezen - essentieel. In zijn advies van 29 oktober 1998, nr. arc-98.2040.2 heeft de Raad - u zie in het bijzonder § 3.3. - al laten weten, dat hij voor de toekomst op het punt van inhoudelijke kwaliteit van verslagen van gevoerd driehoeksoverleg bijzonder attent zou zijn en dat hij dan ook bij voorbaat niet (meer) kon uitsluiten, dat dóór hem op grond van in die passage van dat advies genoemde gronden als ondeugdelijk te beoordelen verslagen als niet-ontvankelijk zou moeten bestempelen en deze dus niet in behandeling zou kunnen nemen. In het onderhavige geval heeft de Raad een afweging, die tot deze conclusie zou hebben kunnen leiden, nog achterwege gelaten, omdat hij er uiteraard van uitgaat dat zo'n oordeel in redelijkheid alleen kan worden uitgesproken over verslagen die dateren van ná het zoëven bedoelde advies van 29 oktober 1998.

Dit impliceert, dat de Raad thans volstaat met de vaststelling, dat het onderhavige verslag, naast alle procedurele aspecten, te weinig aandacht besteedt aan hetgeen inhoudelijk in dat overleg aan de orde is geweest.

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten.*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§ 4.1.), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2) alsmede op de vraag of in voldoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3.).

4.1 *De reikwijdte van de ontwerp-lijst.*

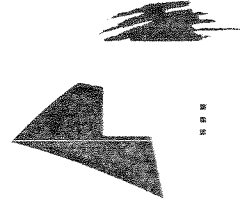
Het Basisselectiedocument (BSD) bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen op het beleidsterrein van Brandweerzorg,

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-98.2214/2

rampenbestrijding en crisisbeheersing en de administratieve neerslag hiervan van op dit terrein werkzame actoren.

Uw adviesaanvraag heeft daarentegen slechts betrekking op de vaststelling van de desbetreffende selectielijsten voor:

- onder het ministerie van Binnenlandse Zaken ressorterende actoren,
- de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij met betrekking tot de Watersnoodramp uit 1953, alsmede
- het Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding (NIVRA).

Dit biedt in ieder geval de gelegenheid om de handelingen van deze actoren en hun neerslag in onderlinge samenhang te bezien. Zoals de Raad in eerdere adviezen reeds heeft gesteld, is hij er bepaaldelijk voorstander van, dat de - te beginnen met een institutioneel onderzoek - integrale benadering van een beleidsterrein tot en met het niveau van de vaststelling van afzonderlijke selectielijsten wordt gecontinueerd.

Het werkveld van de andere op het onderhavige beleidsterrein werkzame actoren is echter thans niet aan de orde. Dit impliceert, dat bij het verdere en latere beraad over deze ontwerp-lijsten wel eens zou kunnen blijken, dat een betere samenhang met reeds vastgestelde lijsten slechts kan worden bereikt door aanpassing van die lijsten. De Raad pleit er daarom voor, dat men bij dat beraad hierop bijzonder alert zal zijn en dat de bevindingen ter zake ook zullen worden verantwoord.

Ten overvloede wijst hij er overigens reeds op, dat, waar sprake is van actoren, die wel tot de overheid maar niet tot de kring van de rijksoverheid behoren, het vereiste driehoeksoverleg zal moeten worden gevoerd in de daartoe voorgeschreven context. Dit geldt in het onderhavige geval in het bijzonder voor de daarin genoemde overheidsactoren op provinciaal niveau. U zie in dit verband- ter vergelijking- ook hetgeen de Raad in zijn adviezen nr. arc-98.1648/2 van 17 februari 1998 (§ 4.1) en nr. arc-98.1649/2 van 26 februari 1998 (eveneens § 4.1) hierover heeft opgemerkt.

4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en -criteria.

De Raad is gebleken, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie, waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

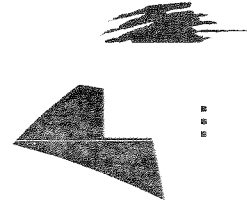
Met betrekking tot de aan die doelstelling gerelateerde selectiecriteria is de Raad gebleken, dat als zodanig de nog niet formeel vastgestelde criteria uit 1997 zijn gebruikt. Op een dergelijk gebruik van deze criteria heeft de Raad reeds gewezen op hetgeen hij in zijn advies d.d. 12 februari 1999, nr. arc-98.2211/2, inzake de ontwerp-selectielijst Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft opgemerkt. Hij volstaat dan ook thans met naar § 4.1. van dat advies te verwijzen.

Pagina

4

Ons kenmerk

arc-98.2214/2

4.3. *De waardering van de in artikel 2, eerste lid, onder d, van het Archiefbesluit bedoelde belangen.*

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria gaat de Raad er van uit, dat *het administratieve belang*, omvattende de aspecten 'verantwoording en bedrijfsvoering', in het driehoeksoverleg, waaraan ook door representanten van de desbetreffende zorgdrager is deelgenomen, genoegzaam is gewaardeerd. In gelijke zin neemt hij aan, dat ook met *het belang van de recht- en bewijszoekenden* voldoende rekening is gehouden.

Voor wat betreft de waardering van *het historisch belang* conformeert de Raad zich aan de inbreng van de externe deskundige tijdens de totstandkoming van het ontwerp en de daarover bereikte overeenstemming.

Pagina

5

Ons kenmerk

arc-98.2214/2

5. *Toetsing van de ontwerp-lijst.*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst gezien. Ondanks het geboden beperkte inzicht in dezen, geeft dit hem geen aanleiding tot nadere opmerkingen.

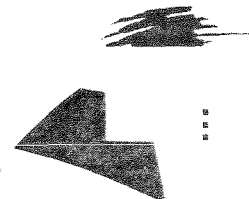
6. *Afdoening van uw specifieke vragen.*

In uw adviesaanvraag heeft u de Raad mede verzocht om over de onderhavige selectielijst advies uit te brengen aan de hand van een aantal met name aangeduide aspecten.

Voor wat betreft zijn algemene reactie op deze vragen verwijst de Raad naar § 7 van zijn advies van 4 november 1997, nr. arc.97.1466/2 inzake de ontwerp-selectielijst archiefbescheiden Beleidsterrein Wetenschappelijk Onderwijs, Openbare en Bijzondere Universiteiten.

Tegen dezelfde achtergrond volstaat de Raad ook thans met het aangeven van de relatie tussen de door u gestelde vragen en de verschillende onderdelen van dit advies. Deze vragen betreffen -in enigszins verkorte vorm-:

- a. Is bij de totstandkoming van de selectielijst voldaan aan de eisen der zorgvuldigheid?
- b. Is de systematiek van de selectielijst duidelijk en voldoende consistent?
* Verwezen wordt naar § 3 van dit advies.
- c. Wordt met de voorgestelde waardering de in de selectielijst beschreven selectiedoelstelling behaald?
- d. Is aangegeven wat de selectiedoelstelling is en welke de gehanteerde selectiecriteria zijn:
  1. selectiedoelstelling
  2. selectiecriteria, met toelichting
  3. de gebruikte selectie-aanwijzingen met eventuele toelichting?* Verwezen wordt naar § 4 van dit advies
- e. Komen de functies van het verslag van het driehoeksoverleg voldoende tot uiting:
- inzicht in proces totstandkoming selectielijst

- verantwoording van zorgvuldigheid
  - verantwoording van de wijze waarop met de in artikel 2, eerste lid, onder c. en d. genoemde belangen rekening is gehouden?
- *U zie de §§ 3 en 4 van dit advies.

7. *Advies.*

De Raad adviseert u om, alvorens van uw kant aan de vaststelling van de onderhavige selectielijst archiefbescheiden mede te werken, te bevorderen, dat dat ontwerp overeenkomstig bovenstaande aanbevelingen wordt aangepast.

Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Deze commissie staat onder voorzitterschap van mw drs E.A.G. van den Bent, lid van de Raad. Secretaris is mr. L. Lieuwes.

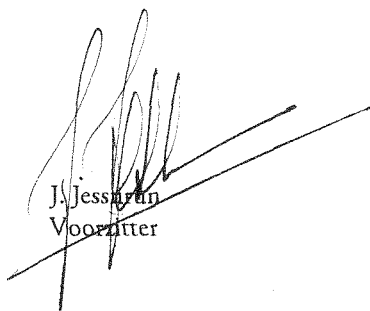
Pagina

6

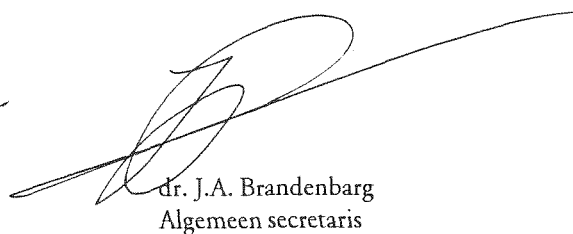
Ons kenmerk

arc-98.2214/2

Met de meeste hoogachting,

J. Jessurun
Voorzitter

dr. J.A. Brandenbarg
Algemeen secretaris